

Tengernek Csillaga

keresztény folyóirat

2001. szept.–okt.

VI/5. szám

Ára: 165,- Ft

Alsószentiván – kegyszobor

Spirituális támogatók: fr. Barsi Balázs OFM., Gyulai Oszkár,

P. Jáki Teodóz Sándor OSB., Katona István, Regőczy István és Török József.
Teológiai lektorálta: fr. Barsi Balázs OFM.

Angyalainak parancsolt felőled

Aki a Magasságbelinek oltalmában lakozik,
s a Mindenható árnyékában marad, mondja az Úrnak:
„menedékem vagy és váram, Istenem, kiben bízom én”.
Mert ő szabadít meg a vadászok törétől és a rosszakaró beszédétől.
Vállaival beárnyékoz téged és biztos helyed lesz az ő szárnyai alatt,
pajzs és páncél az Úrnak hűsége.
Ne félj hát attól, ami éjszaka rettent, sem a nappal repülő nyíltól.
Sem a sötétben járó romlástól, sem a délidőben pusztító Gonosztól.
Ezren hulljanak el bár oldalad mellől és tízezen jobb kezéd felől,
tehozzád azonban nem közelget.
Bizony meg fogod látni saját szemeddel,
meglátod a bűnösök fizetségét.
Mivelhogy az Úr a te menedékhelyed
és a Magasságbelit választottad oltalmadul,
azért veszedelem nem érhet téged
és csapás nem közelíthet a te hajlékodhoz.
Mert angyalainak parancsolt felőled,
hogy megőrizzenek téged minden utadon.
Kezükben hordoznak téged, hogy kőbe ne üssed lábadat.
Kígyókon és skorpión járhatsz, eltiprod az oroszlánt és a sárkányt.
„Megmentem őt, mert ragaszkodik Hozzám,
főlemelem őt, mert ismeri az én Nevemet.
Hozzám kiált, és én meghallgatom őt,
a szorongatásban vele vagyok,
megmentem és megdicsőítem őt.
Betöltöm őt hosszú napokkal
és Üdvösségemet megmutatom neki.”

(Zsolt 90)

Tartalomjegyzék

Columba Marmion: A megtestesült Ige anyja	1
Tóth Tihamér: Mária a fájdalmak útján	2
Jacopo da Todi: Himnusz a Fájdalmas Anyáról.	5
J.H. Newman: Mártírok királynője	7
A Szent Kereszt	7
Kovács Ervin: Fiad vére felkiált hozzád, Urunk	8
Perger Gyula: Ajándék és titok	10
Barsi Balázs ofm.: A szeretet öröme	13
XXIII. János pápa: Az arkangyalokról.	17
Mária kegyhelyek	
Alsószentiván.	19
Maria Taferl	19
Alszeghy Zoltán: Mária utánzása.	20
Gobbi atya: Az Úr angyalai	24
Török József: A lepantói győzelem	25
Rózsafüzér	
A fájdalmas olvasó titkai	27

A Szerkesztőség címe:
1539 Budapest, Postafiók 638.

A lappal kapcsolatos bármilyen észre-
vétellel, javaslattal forduljon a lap szer-
kesztőségéhez!

Felelős szerkesztő: Jánossy Gábor

Készült a Co-Print Kft. nyomdájában
Felelős vezető: G. Diviaczky Klára

A hátsó borítón:
Maria Taferl – kegyeszobor

A Tengernek Csillaga folyóirat meg-
rendelhető a Stella Maris Alapítvány
postafiók címén, megvásárolható temp-
lomokban vagy a Ferenciek terén.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem
küldünk vissza.

Kiadja a Stella Maris Alapítvány
A Stella Maris Alapítvány
bankszámlaszáma: ABN-AMRO
Bank
10200885-32621031-00000000

ISSN szám: 1416-8243

A megtestesült Ige anyja Boldog Columba Marmion

Ha Krisztus Jézus „az Atya keblén”, kimondhatatlan örök születése által, az Isten Fia: „Fiam vagy te, én ma nemzetelek téged”, akkor időbeli születése által, egy asszony méhében, Emberfia is: „Isten elküldé Fiát, ki asszonyból lett”.

Ez az asszony Mária, de ez az asszony szűz is. Krisztus tőle és egyedül csak tőle kapja az emberi természetet. Tőle kell Emberfiává lennie. Mária tehát valóban Isten Anyja. A kereszténységben egyedülálló, kimagasló, lényeges szerepe van. Ahogyan Krisztusban az „Emberfiától” nem választható el az „Isten Fia”, ugyanúgy Mária is egy Jézussal. Valóban, Szűz Mária olyan fontos részt vesz a megtestesülés misztériumában, hogy az a misztérium lényegéhez tartozik.

Ezért meg kell itt állnunk, hogy szemléljük egy kis ideig ezt a csodát: milyen szoros szálak fűznek egy egyszerű teremtményt a kereszténység legalapvetőbb fontosságú misztériumához és következésképpen természetfeletti életünkhöz is, ahhoz az isteni élethez, melyet Krisztustól, az Istenembertől kapunk, melyet Krisztus, az Isten ad nekünk, aki azonban, mint mondtunk, megtartja emberségét is. Jézushoz hasonlóan nekünk is Isten fiának és Mária fiának kell lennünk. Mindkét tulajdonság Jézusban van meg legtökéletesebben. Ha tehát lelkünkön ki akarjuk véteni az ő arcvonásait, akkor ezt a két tulajdonságot kell magunkon viselnünk.

Az olyan vallásosság, amely nem foglalná magában a megtestesült Ige Anyja iránti tiszteletet is, nem volna igazán keresztény. A Szűz Mária-tisztelet nemcsak fontos, hanem szükséges is, ha bőven akarunk meríteni az élet forrásából. Vallásosságunkban Krisztust elválasztani Anyjától azt jelentené, hogy meg akarjuk osztani Krisztust. Azt jelentené, hogy szem elől tévesztettük, milyen lényeges szerep jutott szent emberségének az isteni kegyelem közvetítésében. Ha elhagyjuk Máriát, nem értjük meg Fiát sem. A hitújítók azzal az ürüggyel, hogy nem akarják csorbítani az egyetlen Közbenjáró méltóságát, elvetették a Mária-tiszteletet. De nem kockáztatták-e vele együtt a Krisztus istenségébe vetett hitet is? Ha Krisztus Jézus a mi Megváltónk, a mi közbenjárónk, a mi elsőszülött testvérünk azáltal, hogy magára öltötte az emberi természetet, hogyan szerethetnénk őt igazán, hogyan hasonlíthatnánk hozzá tökéletesen a nélkül, hogy különös tiszteletben ne részesítenénk azt, akitől kapta ezt az emberi természetet?

Mária a fájdalmak útján

Tóth Tihamér

Szűz Máriát ma ugyan legtöbbször „Boldogságos Szűznek” nevezük, de ez inkább mostani, mennyei állapotának jelzése s nem egykori földi életének. Mert földi életét annyira át- meg átszőtték a szomorú események, hogy azt tekintve, sokkal inkább nevezhetnők őt „Fájdalmas Szűznek”.

És ezen nincs is csodálkozni való. Nem kell csodálkoznunk, hogy Krisztus szenvedésének árja ily elemi erővel kapta el a Szűzanyát is. Hiszen ki állott Krisztushoz annyira közel, mint Mária? Ő a zöldellő fa, melynek Krisztus a virága; és ha a vihar elvitte a virágot, csoda-e, ha a fát sem hagyta bántatlanul? Csoda-e, ha amit Krisztus szenvedett, Szűz Mária mindazt vele szenvedte?

Különösképpen beszélni szoktunk a Szűz Anya hét fájdalmáról. Melyik volt ez a hét fájdalom?

1. Az első fájdalmat már jóval Krisztus születése előtt viselte el, mikor el kellett hagynia a templomot, ahol egész életét Isten szolgálatában akarta eltölteni, s férjhez kellett mennie Szent Józsefhez. Fájdalmas volt az elhatározás, de megtette, mert az Úr akaratát nem helyezte mögéje saját vágyainak és terveinek.

2. A második fájdalom már sokkal kínosabb próba volt. Szent József kezdetben még nem tudta, mily csodálatos módon akarja az Isten földre küldeni az ő Szent Fiát. Tanácstalan zavarral állott tehát Mária készülő anyai méltóságával szemben, s titokban el akarta őt küldeni magától. Könnyű elképzelni, mily sajnó sebet üthetett ez a gondolat a tiszta Szűz Anya lelkén!

3. Aztán jött a karácsonyi éj kivetettségének fájdalma, a szállást kereső szent család elhagyatottsága, a betlehemi istálló hideg falai... tél... éjszaka... emberek szívtelensége...

4. Aztán jött Krisztus születése után a 40. napon az öreg Simeon titokzatos jóvendölése. A kis Jézus születése után a 40. napon Szűz Anyja bemutatja a templomban. És ekkor hangzanak el Máriához Simeon megdöbentő szavai: „Neked magadnak is tőr fogja átjárni lelkedet”. (Luk. 2,35) Mily aggasztó sejtelmek ébredhettek Máriában Simeon szavai nyomán! Ha éles, kemény kard szúr húsba, idegbe, mélyre, úgy-e, fáj! De ha éles szó szúr lelkünkbe s nemcsak szúr, hanem „átjárja” azt, mily rémes szenvedést jelenthet ez! Úgy hatot-

tak Simeon szavai Mária lelkére, mint golyótól talált nemes vadra a lövés, mely megölni ugyan nem volt képes, de bárhová megy ezentúl, minden lépésnél érezni fogja azt. Vannak szavak s események a búcsúzó anya, a haldokló apa végső szavai, melyeket az ember soha az életben nem tud elfelejteni. Ilyen volt Simeon szava is; folyton ott reszketett nyugtalanul Mária szívében: ha ápolta, ha dajkálta, ha gondozta Krisztust, tudta, hogy a szenvedésre neveli. „Neked magadnak is tőr fogja átjárni lelkedet.”

Úgy elgondolom magamnak a názáreti házat: mily féltő, aggódó szemekkel tekintett a növekvő Krisztusra sokszor az ő szent Anyja! Mikor az Ószövetségben olvasta, vagy szombatoként a zsinagógában hallotta, hogy az eljövendő Messiás mennyit fog szenvedni! Mikor felolvasták Izaiás jóvendöléseiből, milyen lesz a szenvedő Messiás: „Fájdalmak embere... nincs már alakja s szépsége”, „féreg már s nem ember, emberek gyalázata s a nép megvetése”, „megszámlálták csontjait, átluggatták kezeit s lábait”... ah, mily fájdalom töre járhatta át ilyenkor a Szűz Anya lelkét!

5. Pedig közben még végig kellett szenvednie az egyiptomi menekülés minden keservét s a számkivetésben-élés minden nélkülözését!

6. Közben három napra el kellett veszítenie a 12 éves Jézust és a megrendült anyai szív aggodalmával keresnie, mintegy előkészületül a nagy elválásra, a nagy elvesztésre, a hetedik fájdalomra, Krisztus halálára! Hiszen ha hozzánk, emberekhez igazán közel akart állni, meg kellett ízlelnie a legnagyobb szenvedést is: Fiának elvesztését.

7. És ez volt Máriának hetedik, legnagyobb fájdalma.

Mária füléhez döbbenetes hírek érkeznek szent Fiáról: Judás elárulta... A kertben durva katonák elfogták... Péter is megtagadta... A hálátlan nép ordít: „Feszítsd meg!”... Ostor... Tövis... Vajon el tudjuk-e képzelni magunknak, hogy minden egyes új hír mit jelentett a Fájdalmas Anyának, aki vértanúvá lett és „vértanuk királynéjává” nem vére hullásával, hanem szörnyű lelki szenvedéseivel!

Krisztust elítélték és Ő vállaira veszi a keresztet. Harsona harsan, indul a menet. Elöl hírnökök... Aztán sihederek... Szeg, kötél, kalapács, létra. Lovasok... A végén jön a fáradt, elcsigázott, vérző Krisztus, vállalán a nehéz kereszttel.

A tömeg egy részén is erőt vesz a jobb indulat, utat nyit: ott áll Mária! Hiába tartóztatták jó lelkek, nem tudott otthon maradni: még egyszer látni akarta Fiát.

De milyen találkozás! „Minél nagyobb a szeretet, annál mélyebb a fájdalom” mondja Szent Ágoston.

Minél nagyobb a szeretet! Hát volt anyai szeretet a világon, mely megközelítette Máriáét? Ki ismerte annyira Krisztust, mint ő? Ő halotta az anyagtól, hogy fia a magasságbeli fiának fog hivatni! Ő látta, hogyan térdeltek előtte a napkeleti királyok! Harminc éven át egyetlen hibát, egyetlen tökéletlen vonást nem látott rajta, csak csupa kedvességet, bölcsességet, jóságot, szeretetet! És most ezt a fiút viszik ily gyalázatos halálra?!

És jön a keresztre feszítés, a halál és a temetés! „A Szent Szűznek ebben a kitüntetésben kellett részesülnie, hogy érdemei itt nőjenek az égig... Lelkének a Golgota szikláí közt, a rettenetes keresztfán kellett fölkúsznia s ott elrebegni azt, hogy legyen meg a te akaratod.” Hogy mit szenvedett el Mária lelke a kereszttövében, azt emberi szó elmondani nem képes. Mit érzett, mikor Krisztus kiadta lelkét, mit, mikor halott Fiát ölébe helyezték és – Szent Jeromos szerint – annyi sebet kapott szívébe, ahány seb volt Krisztus testén, mindezt elmondani emberi ajak nem képes. Itt csak a Szentírás szavaival lehet beszélni: „Nagy, mint a tenger, a fájdalmad; ki gyógyít meg téged?” (Siralm. 2,13.) Valaha „Magnificatót” énekeltél, most mit mondasz, fájdalmas Anyánk? Mondd, amit az ószövetségben Noémi mondott: „Ne nevezzetek engem Noéminek, szépnek, hanem Mara-nak, keserűnek, mert nagyon megtöltött engem keserűséggel a Mindenható”. (Ruth 1,20.) „Ó, ti mindnyájan, kik általmentek az úton, vigyázzatok és nézzétek, van-e fájdalom, mint az én fájdalmam?” (Siralm. 1,12.)

A Szűzanya hét fájdalmáról készült új domborművek találhatóak a Budapest, Kút-
völgyi kápolna mellett felépült imaház
oldalán. A sötét piros téglafalon a fehér
domborművek imádságra indítóan szép al-
kotások, melyeket Regőczy atya kérésére
Bakos Gyula készített.

(Ez az alkotás sorozat a Szűzanya hét fájdalmát
némileg eltérő hangsúllyal kezeli, mint Tóth Tihamér
cikke. – A szerkesztő)

Óh szentséges anya, tedd meg,
a Keresztre feszítettnek
nyomd szívembe sebeit!
Oszd meg, kérem, kínját vélem,
kinek érdem nélkül értem
tetszett annyit túrni itt!

Jámborul hadd sírjak véled
és szenvedjek mígcsak élek
Avval, ki keresztre szállt!
Álljak a kereszt tövében!
Szívem szíved keservében
társad lenni úgy sóvárg!

Szüzek szüze! Légy szívedben
hozzám jó és nem kegyetlen!
Oszd meg vélem könnyedet!
Add hogy sírván Krisztus sírján
sebeit szívembe írnám
s bánatodban részt vegyek!

Fiad sebe sebesítsen!
Szent keresztje részegítsen
és vérének itala,
hogy pokol tüzén ne égjek!
S az ítélet napján, kérlek,
te légy védőm, Szűzanya!

Ha majd el kell mennem innen,
engedj győzelemre mennem
anyád által, Krisztusom!
És ha testem meghal, adjad
hogy lelkem dicsőn fogadja
a pálmás paradicsom!

(Fordította: Babits Mihály)

Mártírok királynője

John Henry Newman

Miért nevezzük Szűz Máriát a mártírok királynőjének, habár soha szent testén egyetlen ütést, sebet vagy bármilyen más kint el nem kellett szenvednie? Miért emeljük királynőként mindazok fölé, akiknek borzasztó gyötrelmeket, rettenetes kínzásokat kellett elviselniük Krisztus szeretetéért? Hogy királynője azoknak a szenteknek, akik fehér ruhába öltözve követik a Barányt, ahová csak megy, ez nem csodálnivaló; de miért áll mindazoknak élén is, akiknek Istenben való hitükért és Krisztus melletti tanúskodásukért az életüket kellett odaadniuk?

Hogy ezt méltathassuk, meg kell gondolnunk, a lelki szenvedések gyakran sokkal rettenetesebbek, mint a testi fájdalmak. Az elkárhozottak a pokolban most még és a várakozók a tisztulás helyén is kizárólag lelki szenvedéseket viselnek el, mert testük a földben van. És mégis szenvedéseik a lehető legnagyobb gyötrelmek. Hányan közülünk, akik hosszú életre tekinthetnek vissza és soha testi szenvedésük nem volt, mégis kegyetlen kínokról tudnának beszélni, melyek lelküket mint tőr járták át.

Lehet-e azonban rettenetesebb lelki szenvedést elgondolni, mint a Szűz Anya részvételét Fiának keresztre feszítésében? Aggodalma és szorongattatása kardként hatolt át lelkén, amint azt Simeon Jézusnak a templomban való bemutatásánál megjövendölte. Ha az Úr maga sem tudta az Olajfák hegyén elviselni szenvedéseinek előrelátását vérverítékezés nélkül és szentséges testét lelke egészen megrendítette, akkor elképzeltük, hogy Máriának lelki fájdalma hogyan hatott vissza testére és gyötörte őt. A Szent Szűznek lelkét és szívét teljesen át- meg átjárta a halálos kín Fiának keresztre feszítése alatt és amidőn a holttest ölében feküdt. Ezért joggal nevezhetjük őt testi és lelki szenvedései miatt a mártírok királynőjének.

A Szent Kereszt

A Szent Kereszt felmagasztalásának ünnepét az Egyház szeptember 14-én üli meg, mely egyben Jeruzsálemben a keresztre feszítés hegyén a IV. században épült bazilika felszentelésének ünnepe. Ebben

őrizték azt a kereszttereklyét, melyet a hagyomány szerint Nagy Konstantin császár édesanyja, Szent Ilona talált meg 326-ban. Az ünnep a szent keresztfát dicsőíti, üdvösségünk eszközét, melyre fölemeltetve az Úr „mindeneket magához vonzott”. A szenvedés jeléből a dicsőség jele lett, az „Emberfiának jele”, mely majd az utolsó napon feltűnik az égen.

Nagy Szent Leó pápa beszédéből: „A te Kereszted minden áldás forrása, minden kegyelem oka. Általa a hívők gyengeségük helyett erőt kapnak, a gyalázat helyébe dicsőséget, a halál helyébe életet. A régi állatáldozatok sokaságának megszűntével, a sokféle áldozatot most a Test és Vér egyetlen följánlása teljesíti be. Mert Te vagy az Istennek Báránya, Krisztus, ki elveszi a világ bűneit, s így önmagadban véghezviszel minden misztériumot, hogy miként egyetlen áldozat van itt minden korábbi helyett, úgy minden népből egyetlen ország legyen.”

Eneklő Egyház

Fiad vére felkiált hozzád, Urunk Kovács Ervin

A szentkereszt felmagasztalásának ünnepe alkalmat ad arra, hogy az Üdvözítő keresztfán kiontott Szent Véréről elmélkedjünk, annak kegyelmeiből lelkileg gazdagodjunk. Bár a Szent Vér júliusi ünnepe megszűnt, semmi akadálya nincs annak, hogy továbbra is ápoljuk, akár magánájtatosságunkban, akár a liturgia keretein belül a közép-korban kialakult értékes kultuszt.

Tulajdonképpen már az első pápai enciklika, Szent Péter apostol első levele is inti a híveket a megváltás zálogának tiszteletére: „Tudjátok, hogy nem romlandó ezüstön vagy aranyon történt a megváltások az atyáitoktól rátok hagyományozott hiú életmódotokból, hanem a szeplőtelen és érintetlen Báránynak, Krisztusnak drága vérén” (1Pt 1,18). Szent János apostol Jelenéseinek csodálatos liturgiája így énekel: „Méltó vagy, Uram, hogy elvedd a könyvet, és felnyisd pecsétjeit, mert megölték, és saját véreddel megváltottál Istennek minden törzsből, nyelvből, népből és nemzetből, és Istenünk Királyságává és papjaivá tetted őket, és uralkodni fognak a föld felett!” (Jel 5,9). Jézus Vérenek hatásáról pedig így tanít a Zsidókhoz írt levél: „Ha a bikák és bakok vére, és az üszők vére, és az üszők elhintett hamva a

tisztátalanokat megszenteli a test megtisztulására, mennyivel inkább fogja Krisztus vére, aki az örök Lélek által önmagát adta szeplőtelen áldozatul Istennek, hogy megtisztítsa lelkiismeretünket a halott tettektől, és az élő Istennek szolgáljunk!” (Zsid 9,14).

Az egyházatyák az Ószövetségben is megtalálják a Szent Vér előképeit Jób szavaiban: „Föld, ne fogd be véremet! Kiáltásom ne találjon nyugtot!” (Jób 16,18). Nagy Szent Gergely pápa szerint a föld valóban nem rejtette el Jézus véréét. „Minden bűnös ugyanis, aki részesül a megváltás gyümölcsében, áldást és dicséretet mond érte, és ahol csak tudja, hirdeti is ezt társainak”. Ábel véréhez is hasonló ez a vér, csakhogy „Jézus ránk hulló vére hathatósabban kiált Istenhez, mint Ábel kiontott vére (Zsid 12–24), mivel szerinte „Ábel vére a testvérgyilkos testvére halálát követelte, míg Krisztus Urunk vére az üldözői életét eszközölte ki”.

Az igazi Szent Vér kultusz kibontakozására a gótika korára, a XII. századra kellett várni. Számos korabeli legendának és irodalmi műnek témája a Szent Grál, vagyis az a kehely, melyben Arimathei József a monda szerint felfogta Krisztus kiomlott véréét. Perzsia és Afganisztán határán képzelték el a Szentvér várát az Üdvösség hegyén, ahol szúzi lovagok őrzik és imádják a Szent Vért. A XIII. században, amikor egyes tévtanítók kétségbe vonták Krisztus valóságos jelenlétét az Oltáriszentségben, számos helyről hallunk Szentostyákról, melyekből az átváltoztatás pillanatában vér kezdett folyni, aminek nyomai megmaradtak a korporálén vagy magán a Szentostyán. Ezeket azután ereklyeként eltették és zarándoklás tárgyai lettek. A leghíresebb ilyen zarándokhely Orvieto, ahol a mai napig őrzik a bolsanoi csodás mise korporálóját. 1264-ben az átlényegülés titkában kételkedő pap kezében a konszekráció pillanatában felforrt a bor és kiömölve a korporáléra, azon nyomokat hagyott. IV. Orbán pápát e csoda indította arra, hogy az Úrnapja kötelező ünneplését elrendelje. Hazánkban már 1394-ben a garamszentbenedki bencések számára írt misekönyvben megtalálható augusztus 8-án Krisztus Vére megérkezésének ünnepe. Egy vékonygolyos ereklyéről volt szó, a Szentvér pontokban látható nyomaival, melynek pontos eredetét nem ismerjük. A győri székesegyházban is tiszteltek egy vércseppes szentostyát a XV. században, sőt Kassán, Szegeden, Pécsen, Vasváron is. Leghíresebb hazai Szent Vér kegyhely a bátaszéki bencés apátság volt.

Ezekről az ereklyékről tudni kell, hogy csak tisztelet illeti őket és nem szoros értelemben vett imádás, hiszen e nyomokban megmaradt vér nem egyesült újra a Feltámadott dicsőséges testével. Annál inkább imádnunk kell Krisztus istenségével egyesült és a szent színek alatt jelenlévő élő és éltető Szent Vért, különösen a szentáldozás pillanatában, hogy XI. Piusz pápa kívánsága szerint „a válságunkra szolgáló drágalátos Vér megteremje bennünk a szeplőtelen Báránynak, Krisztusnak gyümölcseit”. Átgondolni mindezt ma, a tévedések és tévelygések korában hívő kötelességünk.

Ajándék és titok

Perger Gyula

Amikor a papi és szerzetesi hivatásról beszélünk, akkor különösen is érezzük azt, hogy a hívó hang Istentől érkezik. A meghívó maga Jézus Krisztus, aki az utolsó vacsorán kijelenti tanítványainak: Nem ti választottatok engem, hanem én választottalak benneteket. Az Úr hív meg, Ő választ ki, de a beleegyezést nekem kell megadni. A papi hivatás azonban a keresztény élet keretei között bontakozik ki. Minden papnak megvan a maga meghívástörténete. Ez minden papnál más és más, egyszeri és megismételhetetlen. A Szentatya így beszél hivatásáról: „Papi hivatásom története? Azt mindenekelőtt Isten ismeri. Legmélyebb rétegében minden papi hivatás nagy titok, ajándék, amely végtelenül felülmúlja az embert.”

Ha végig vesszük az Ó- és Újszövetséget, számos meghívástörténetet olvashatunk. A gyermek Sámuel két alkalommal nem ismeri fel az Úr hívó szavát, de miután felismeri, teljes szívvel válaszol: Szólj Uram, mert hallja a Te szolgád.

Jeremiás próféta is elfogadta Isten meghívását, és szüntelenül hirdette a bűnbánatot Jeruzsálem és Júda lakóinak, de azok nem vették komolyan. A próféta ekkor úgy érezte, hogy Isten rászedte, tőrbe csalta, ezért így beszél: „Már azt gondoltam: nem törődöm veled, nem beszélek többé a nevében. De ilyenkor mintha tűz gyúlt volna szívemben, és átjárta minden csontomat.” (Jer 20,9) Majd ezzel a tőzzel a szívében tovább folytatta prófétai küldetését. Ez az epizód, történet arra figyelmeztet, hogy az Istennek egyszer kimondott igen örökérvényű, mert aki az eke szarvára rátette a kezét és hátratekint,

nem alkalmas az Isten országára, de az ember mégis rászorul arra, hogy ezt az Istennek kimondott igent újra és újra megújítsa.

Ismerünk sikertelen meghívásokat is, mint például a gazdag ifjú történetét. Ez a fiatal ember az ószövetségi törvényeket nagyon megtartotta, de vagyona túlságosan a világhoz láncolta, Jézus tökéletesebb életre hívó szavát, hogy kövesse Őt, nem tudta elfogadni.

Az ősegyház legmegrendítőbb megtérés- és meghívástörténete a Jeruzsálemből Damaszkuszba vezető úton zajlik. A keresztényüldöző Saulnak megjelenik Jézus, Saul pedig képtelen ellenállni, és egész életét arra áldozza, hogy azt a tanítást hirdesse a pogányoknak, amit azelőtt annyira gyűlölt.

Közel 350 évvel később egy észak-afrikai pogány fiatalember 14 éven át viaskodik önmagával és Istennel, míg végre kimondja az igent a meghívó szóra. 33 évesen megkeresztelkedik, négy év múlva pappá szentelik, újabb négy év múlva egy észak-afrikai város püspöke lesz. A neve: Ágoston. Élete pedig a kegyelem látványos csodája.

Ezek a példák, jelzik azt, hogy Isten a legkülönfélébb élethelyzetekből hívhat embereket a szolgálatára. Mégis a papi és szerzetesi hivatások legtöbbször hitüket gyakorló keresztény családokban alakulnak ki és erősödnek meg. Többnyire csendben, nem látványosan, mégis mindegyik egy-egy titok.

A pap úgy tud Istenért élni, ha az emberekért él. Istent dicsőítő imát mond minden nap, ez a zsolozsma, de ezt a hívekért kell felajánlania. Így a pap az Istené ezért mindenkié, minden korosztállyal foglalkozik a kisgyermektől egészen az öregekig. A pap, aki össze tudja tartani az egyházközséget, és a sok pap együtt erősíti a nemzetet, illetve a nemzeti tudatot. Külföldön is ott maradt meg a magyarság, ahol a papság összetartotta.

Papi vagy szerzetesi hivatást kiérdemelni nem lehet, de imádkozni érte annál inkább. Erre maga Jézus szólít fel: „Kérjétek az aratás Urát, küldjön munkásokat aratásába!”

Azonban arra is szükségünk van, hogy legyenek jó keresztény családok, mert csak így várhatjuk el, hogy fiataljaink meghallják és elfogadják Isten hívó szavát. Urunk, Jézus Krisztus, földi életében sok mindenről lemondott, de arról nem, hogy családban szülessen, családban növekedjen. Őt is édesanya hordozta a szíve alatt, kilenc hónapon keresztül.

Minden emberi kultúra ereje lemérhető azon, hogyan értékeli az anyai szolgálatot, és hogyan tekint az édesanyákra. Áldott boldogító állapotnak tartja-e, avagy tehernek. Mert amennyiben teher a gyermek, úgy egy nemzet önmaga sírásója. Mennyire fontos, hogy a szülők elfogadják Isten ajándékát, a gyermeket és igent mondjanak az életére, amint a Boldogságos Szűzanya is az életet választotta, amikor vállalta az anyaságot. Máriához hasonlóan minden lánynak el kell gondolkoznia, mi lehet az Isten rá vonatkozó akarata. Isten akaratát az ismeri fel, aki imádkozik, aki olvassa a Szentírást, aki hallgatja az Isten ígését és vigyáz lelke tisztaságára. Isten nemcsak a Biblia nagyjainak nyilatkoztatta ki magát, hanem minden embert személyesen megszólít a hitben. Isten az édesanyát szólítja a lelkiismeret szavában, a kegyelem vonatkozásában, és az élet-fakasztás varázsában. Vajon mi az Isten akarata és mi nem az Isten akarata? Egészen biztos, hogy nem Isten akarata, hogy a szociológusok előrejelzése valóra váljon, miszerint 2020-ra a 10 milliós magyarság 7,5 millióra zsugorodjék. Az Egyház a divatok és reklámok helyett a legnagyobb földi szépségre: az anyaságra mutat rá.

Mindszenty József bíboros hercegprímás mondása: „Ha van egymillió imádkozó magyar, akkor én nem félek a jövőtől!” Valóban, ha a nemzet legkisebb sejtje, a család együtt járja a szentmisére vezető utat, a hétköznapiakat átjárja az evangélium világossága és imádkozik, akkor valóban nem kell félnünk a jövőtől, és megvalósulhat, hogy a mi eszményünk egy olyan Magyarország, amelynek alapja a valláserkölc, támasza a nemzeti érzés, fiai és lányai hívők és magyarok.

Jó tudnunk egymásról, jó érezni, ha valóban többen gondolkodunk hasonlóan, ezért tanácsoljuk, hogy aki vagy akik valóban rendszeresen engesztel(nek) hazánkért, egyházközségükért, az(ok) jelentkezzen(ek) be valamilyen formában a Magyarországi Mindszenty Alapítványhoz (1125 Budapest, Felső Svábhegyi út 12. tel: 201-0979).

Jelenleg már 850 ezer regisztrált engesztelő van!

A szerkesztő

A szeretet öröme fr. Barsi Balázs, OFM.

A Szentlélek az egység Lelke a különbözőségben, és a különbözőség Lelke az egységben. Ezt foglalja össze az, hogy ő a szeretet Lelke. Mert az igazi szeretet egység, amely azonban nem oldja fel a személyeket. Az igazi szeretetben megvan a személyi különbözőség, amely viszont nem szünteti meg az egységet.

Amikor Jézus a Szentháromságról, Isten belső életéről beszél, a legaktuálisabb, minket legközvetlenebbül érintő igazságról szól. Hiszen az ember arra hivatott, hogy egy nap a Szentháromság életét élje a maga teljességében.

Krisztus számára az én, te, ő, mi, ti, ők abszolút és örök értéket képviselnek, melyet nem lehet túlhaladni, mert az ember legvégső titka, hogy személy. Krisztus miatt döbbenünk rá, hogy személy mi voltunk milyen óriási dolog. Az egész kozmosz, az anyagi világ, a hegyek, növények, állatok, mind-mind mélységesen alattunk vannak, hatalmas szakadék választ el minket tőlük, mert mi Istennek vagyunk a rokona, a képmása. A Fiúnak az Atya csak a Szentlélekben Atyja. Az Atyának a Fiú csak a Szentlélekben Fia. Mindkettőjüknek közös azonban a lehetetük, a szeretetük, vagyis az életük. A Szentlélek egyesítve megkülönböztet, megkülönböztetve egyesít. Ez a keresztény hit legmélyeségebb titka, s egyben az ember igazi titka és egyetlen lehetősége is.

A pogány Kelet úgy hangsúlyozza a személyek közötti egységet, hogy megszűnik a személy. A végső titok a nirvána, a nagy feloldódás. Ezzel nem leszólni akarom a keleti vallásokat, de ki kell jelentenem, hogy mélyen a kereszténység alatt vannak végső céljukat tekintve. Az istentelen Nyugat viszont annyira előtérbe állítja a személyt és az egyediséget, hogy végül magányos egyedek poklát teremti meg, ahol a pokol Sartre szerint a másik ember. Mindkét világban a szeretetet iktatják ki akarva-akaratlanul, pontosan azt, amire az ember szíve vágyódik. Miért? Mert nem ismerik, vagy nem akarják felismerni a Szentháromságot.

Nehéz megtanulni, hogy a másik személy, nem pedig eszköz, és nem is az én tükörképem. Mégis megvan a lehetőség a végtelen nagy egységre. Ez a keresztény mennyország, de ez a mi mindennapi életünk is.

Egyedül a Szentlélek képes olyan egységet teremteni, amely a személyeket nem rombolja le, és olyan személyes életet létrehozni, amely nem áll útjában az egységnek. A keresztény hitnek ezen lényege felette áll a keleti öntudatlanságban feloldódó egységnek, és a nyugati önzésbe fulladt beteges önállításnak. Valójában szenvedéseink oka nem más, mint ez a két véglet. Persze, mindkét elmélet és gyakorlat mögött ott van az ember dobogó szíve, amely mégis szeretetre vágyik, ahol nem oldódik fel a személy a másikban, hanem egy új világra ébred, és azt hiszem, ez egy következő réteg. A fejlődés erre tart, a mi felé. A szentháromságban a Szentlélek a személyesült mi. Ha egy nap az emberiség eljutna erre, de ha akár csak két ember is, ez az emberi fejlődés legutolsó fázisát jelentené. A nagy mi, amely én is vagyok, meg te is, mégsem külön, mégsem egymást leigázva, egyfajta szentség, isteni valóság. Az emberi szív érzi ezt: elismerésre, elfogadásra, kiteljesedésre vágyik, nem pedig feloldódásra.

Jézus mindezt azért tárta fel nekünk az utolsó vacsorán, földi élete utolsó óráiban, mert tudta, hogy mi erre az életre vagyunk rendelve egymás között és Istennel.

A Szentlélek az öröm Lelke, mert az öröm személyközi esemény. Figyeljük csak meg, hogy ma az örömről alig esik szó. Ha mégis, akkor legtöbbször összekeverik a gyönyörrel. A gyönyör a test és az idegek eufóriás állapota, amely lehet teljesen személytelen is. És a sátán ezzel fogja elkábítani az emberiség nagy részét, ahogy a Jelenések könyvében meg van írva. Pontosan azért, hogy az örömtől elszakítson. Nincs öröm ott, ahol egy személy elég önmagának. És ott sincs öröm, ahol feloldódnak egymásban az egymással egyesült személyek. Ott legfeljebb gyönyör lehet, amely ideig-óráig kábítószerként hat, azután marad az üresség és a kétségbeesés. Mert az öröm éppen az, hogy egy percre sem felejtsem el, hogy te ki vagy nekem. A mi egy magasabb öntudat. Ez a Szentháromság öröme, maga a Szentlélek jelenléte. Ebbe nyerünk bevezetést egész életünk folyamán, legyen az bármily szenvedésteli is. A tanítványok pedig elteltek örömmel és a Szentlélekkel írja Szent Lukács (ApCsel 13,52). Némely fordításban így szerepel: a Szentlélek örömeivel. A Római levélben pedig ezt olvassuk: Isten országa öröm a Szentlélekben (14,17).

Jézus példabeszédében a hűséges szolgának mondja Ura: „Menj be Urad örömébe”. Jézus maga is kitörő örömmel dicsőítette Istent a Szentlélekben. Az öröm mindig a szerető és szeretett lény olyan egy-

sége, amelyben nem vesztek el személyiségüket, öntudatukat, hanem egy új közös szinten élnek, a mi szintjén. Ez pedig mindig a Szentlélek műve.

Ezek után többé nem tehetünk egyenlőségjelet a különböző vallások és felekezetek közé. Nem mindegy, hogy unitárius vagyok vagy katolikus. Igen lényeges különbség, hogy hiszem-e a Szentháromságot vagy sem. Minden ezen múlik.

A nagy keleti misztikában, amikor az ember felszabadul a birtoklás világától és végre elkezdhetne szeretni, akkor a nirvána egyetemes ürességének örvényébe zuhan. Az ébredő szempillák azonnal lecsukódnak. Az arc, épp amikor valóban arc lenne, mint viaszárc lehull, és a semmi tátong mögötte. Beleborzongok. „Aki szeret, az szenved mondja Buddha, aki nem szeret, az nem szenved.” Tehát ne szeress, és ne fogsz szenvedni.

Krisztus azonban, aki szent keresztje által váltott meg minket az örök szenvedéstől, nem ezt hirdeti. A szeretet csak itt a földön okoz szenvedést, és az igazi szeretetben még a szenvedést is lehet szeretni ahogy Szent Ágoston tanítja. Indiában lehetetlen, hogy a keresztet hordozó Isten Fia a keresztúton anyjával találkozzék. De vajon van-e annál gyönyörűsegebb, mint mikor ez a két szempár találkozik?

A mennyországban már nem lesz teher és szenvedés. De megmarad a szeretet, mert nem maga a szeretet okozza a terhet és a szenvedést, hanem az Istentől elszakadt teremtmény egyensúlyvesztése. Oly nehezen tanuljuk meg tisztelni a másikat! S nehezen tanuljuk meg a teljes egységet.

Indiának és a mostani pogány New Age-es Európának pontosan a Szentháromság kinyilatkoztatása hiányzik. Milyen zseniális a mi öreg pápánk! Az ezredvégen a legfontosabbat állítja szemünk elé: Ember, ismert meg magad! Hogyan? Ha alkotónkra tekintünk: az Atyára, a Fiúra és a Szentlélekre, a háromszemélyű egy Istenre. A keresztény hívő saját lényé legmélyén a szeretetet mint abszolútumot pillantja meg, és önmagát is kegyelemként fogadja a szerető Istentől. Minden ajándék, minden lélegzetelállítóan ingyenes! Micsoda dráma, micsoda szépség! A személy végső titkát pillantjuk meg, végtelen gazdagságában.

A másik tévedés és véték a Szentlélek ellen, hogy az ént hangsúlyozzuk, az én jogait. Például az anya jogát ahhoz, hogy magzata jogait semmibe véve ne legyen anya. Az én túlhangsúlyozása, mind-

annyian érezzük, zsákutcába vezet. Ezért aztán felszabadítólag hat a New Age által propagált egység: füstölők illatát szíva és sejtelmes zenét hallgatva isteni magasságokba vélünk emelkedni, holott csak csöbörből vödörbe estünk, egyik légszombjából a másikba.

Ezért beteg ma nagyon sok ember szerelme. A tizennyolc éves lány kétségbe van esve, ha nem jár valakivel. Járjon az Úristennel, mint ahogyan a szentek jártak! Valójában nem valakire vágyik, hanem egy érzésre, egy eszközre, hogy fogják a kezét, és érzéstelenítsek a magányát.

Van szentlelkes magány, amely tele van hittel. Ha valaki nem bírja a magányt, ne menjen férjhez és ne nőüljön meg, a másikat ugyanis nem használhatja érzéstelenítő gyanánt. Az ilyen ember szerzetesnek sem való, éretlen személyiség. A magány elől, az én önző poklától sokan egy másik pokolba rohannak: a diszkóba ahol lágy drogot egyes írástudók szerint szabad fogyasztani, mert ugye az enyhe vétek elzárja az utat a nagy vétek elől, és ott próbálnak feloldódni a zenében, mámorban, együttlétben. Ezek a fiatalok nem bűnözők, hanem áldozatok. Egy beteg társadalom áldozatai.

Ezért halódik ma a barátság, ami pedig a legnagyobb dolog emberek között, hiszen az Úr is azt mondja az utolsó vacsorán: „Barátaim vagytok”. Ma egyszerűen nincs barátság, csak önző, egoista emberek, akik a másikat kihasználva akarnak karriert csinálni, vagy pedig szintén egyfajta bódulatban közösen isznak.

És ezért beteg a vallás. Azt hisszük, hogy a múlt századi individualista vallásossággal szemben az a szentlelkes megoldás, hogy érezzük egymást a mise alatt. Fogjuk egymás kezét, önfeledten tapsolunk, dülöngélünk. Ezt az Anyaszentegyház az ősidők óta elítélte. A keresztény liturgia egyfajta antieksztázis, nincs benne semmi, ami élményt akarna nyújtani. Az értelemhez szól, az akaratot indítja, mert embernek tekint, s ajzószerekkel való izgatás helyett az igazságok által gyűjtja lángra szívünket.

Persze, könnyebb azt mondani, hogy én vagyok a minden, vagy én vagyok a semmi, mint elfogadni magunkat, mint létező valakit, személyt, aki másokkal személyes és felelős kapcsolatba lép. És Newman bíborossal mondhatjuk, hogy korunk az igazság forrását a maga emberi ciszternájával akarja helyettesíteni. Megriad a mély forrástól, Isten életének és irgalmasságának mély örvényeitől. Mi éppen Isten mélységébe és örvényeibe, az isteni életbe nyерünk betekintést!

Thomas Merton gondolatai illenek ide zárkőnek:

„Krisztus azért imádkozott, hogy minden ember egygé legyen, amint ő egy Atyjával, a Szentlélekben. Azért ha te meg én azzá leszünk, aminek igazában szánt bennünket, akkor nemcsak azt fogjuk felfedezni, hogy tökéletesen szeretjük egymást, hanem azt is, hogy mindketten Krisztusban élünk, Krisztus pedig bennünk, és az egy Krisztust alkotjuk mindnyájan. Több örömöm lesz a mennyországban és Isten szemlélésében, ha te is ott leszel, hogy megoszd velem. Mert a szemlélődés csak másokkal megosztva éri el végső tökéletességét.”

Az arkangyalokról

Boldog XXIII. János pápa beszéde

Az Anyaszentegyház ma ünnepli Szent Mihály arkangyalt, aki mint az égi seregek vezére, védelmezi Isten jogait a gonoszlelekkel szemben. Azt lehetne mondani Szent Mihályról, hogy ő fogalmazta és valósította meg az Actio Catholica első formáját, ami törődik az Úr dicsőségével és mindazok javaival, akik hűségesek Istenhez.

Ezen túlmenően, e hatalmas arkangyal emlékeztet bennünket az anyagi seregek megszámlálhatatlan sokaságára, akik közül sok ezen jelen vannak itt és most, hiszen e bazilikában a jelenlévők valamennyije mellett itt van az őrangyala is.

Forduljunk gyakran ehhez az égi baráthoz, mert az Úr adta nekünk. A jogos és megérdemelt pihenőre esténként ne hunyjuk le szemünket, és ne kezdjük a napot, hogy ne kérnénk előbb az őrangyalunk védelmét. Forduljunk mindig bizalommal hozzá, ha megpróbáltatásokkal találkozunk, ha gondokkal küzdünk, főként pedig abban az órában, amikor az ősellenség kísért bennünket.

A liturgiában Szent Mihály, az égi seregek vezére más névre is hallgat. Ő az Angelus pacis, a béke angyala, aki nem akar háborút. Kérjük közbenjárását, hogy senki ne merjen a béke ellen véteni, senki ne támadja az isteni törvényeket és az Úr békés királyságát.

A horizont kitarul, más csodákat is elénk tár az ég. A reggel, délből, este megszólaló harangok, amelyek az Angelus és az Ave Maria imádságokat eszünkbe juttatják, emlékeztetnek a másik kiemelkedő

arkangyalra. Szent Gábrielt maga Isten választotta ki és küldte el a földre, hogy kinyilvánítsa Isten Fia megtestesülésének kimondhatatlan misztériumát. Ő volt az első, aki Máriához azt a köszöntést intézte, amelyet hívek milliói ismételnék nap mint nap: „Üdvözlégy Mária, malaszttal teljes...”

Íme, a harmadik arkangyal, akit régóta ismerünk: Szent Ráfáel, medicina Dei. Róla az Ószövetségben hallunk, amikor az Úr útitársnak, vezetőnek rendeli a fiatal Tóbiás mellé. Istennek ez a rendelése megerősítette Tóbiás atyját, a példás pátriárkát, aki tökéletesen engedelmeskedett az Úrnak. Ráfáel jelenléte Tóbiás mellett jelzi azt a bizakodást, amelynek bennünket el kell töltenie a különféle veszedelmek meg az élet hányattatásai közepette, hiszen az Úr Ráfáelt nekünk is útitársul adta, hogy vezesse lépteinket a fölfelé vezető keskeny, meredek ösvényen.

A szent liturgiában minden a rendelkezésünkre áll, hogy szívünket és gondolatainkat fölemeljük és békességben, kegyelemben részesüljünk: Jézus, az ő Édesanyja, Szűz Mária, a szentek és az arkangyalok, angyalok itt vannak közöttünk az egyetemes Egyházban.

Amikor az anyag és emberi természetünk súlyát érezzük, Szent Mihály arkangyal, aki örködik az egyetemes Egyház fölött, mélységes és derűs békét ad. Szent Gábriel arkangyal csatlakozik hozzánk Isten Szent Anyjának dicséretében és kérlelésében. Szent Ráfáel segítségével és tanácsaival megerősít bennünket. A többi angyal, főként pedig mindenkinek a saját őrangyala támogatást nyújt az evilág csábításai elleni harcban és megőriznek bennünket a kifáradás és a saját hanyagságunk okozta veszélyektől. (Elhangzott 1960. szeptember 29-én.)

Istenünk!

Te, aki csodálatos rend szerint osztod ki a szolgálatot
az angyalok és emberek között,
add kegyesen, hogy azok védjék életünket a földön,
akik szüntelenül szolgálnak neked a mennyben.

Amen.

Mária-kegyhelyek

Alsószentiván

Alsószentiván Fejér megyei település a volt sárbogárdi járásban, a székesfehérvári püspökség területén. Határában állott a török megszállás alatt elpusztult Zedreg falu, ősi szép Mária templomával. Ezen elpusztult templom alapfalainak faragott kövei 1864-ben még láthatók voltak. Ma már nem.

A dunaföldvári ferences misszió szolgálata után 1754-től a vajtai, majd 1888 után az alapi plébániáról szolgálták Alsószentivánt, a földbirtokos családok házi kápolnájában időnként működő lelkészek segítségével. 1946-ban a kastélyban rendezték be a Világ Királynőjének kápolnáját, és Alsószentiván önálló lelkészséggé vált.

1950-ben Fatimából kegyszobor másolatot küldtek a falu és kápolnája részére, mely ezek után látogatott kegyhellyé vált. 1954-ben a kegykápolnát Szűz Mária Szeplőtelen Szívéről nevezték el. 1963-ban pedig plébániai rangot kapott.

Különösen a fatimai jelenések napjain, vagyis a hónapok 13-án keresik föl nagy buzgósággal a hívek a kegyhelyet.

(Ipolyvölgyi Németh J. Krizosztom:
Mária kegyhelyek Mária országában, 1900)

Maria Taferl

A szomszédos Ausztriában, a Duna partján, közel Pöchlarn városkához, dombtetőről uralja a Fájdalmas Istenanya zarándokszentélye az alsóausztriai tartományt. A templom helyén a XVII. században kiszáradt tölgyfa állt és ágai között fából faragott feszületet tartott. A név szerint ismert környékbeli csordás ki akarta vágni a fát, de kétszer is belevágott saját lábába. A vérzés – amint átvillant az agyán, hogy abahagyja a vágást – kétszer is azonnal elállt. Ebből megértette, hogy a

feszület miatt le kell mondania a tűzifának szánt tölgyről. Az idő múlásával a fakereszt elkorhadt és a közeli erdész, Alexander Schinagl a feszület helyett a fa tágas üregébe a Fájdalmas Anya szobrát helyezte el, s mert buzgón járt a Pieta elé imádkozni, krónikus betegségéből (depresszió) kigyógyult.

Néhány év múlva, 1658 és 1661 között négy égi fényjelenséget és angyali jelenéseket észleltek a környékbeliek. A Nap különösen erősen ragyogott 1658. június 17-én, a következő év május 30-án három fényes csillag ragyogott a domb fölött. Ekkor a szemtanúk több, fehérruhás, lebegő alakokból (összesen 26) álló csoportot, úgynevezett angyalmenetet figyeltek meg. A környéken a természetfölötti eseményeknek olyan híre támadt, hogy Passau városából hivatalos személyek jöttek és Pöchlarnban tanú kihallgatásokat tartottak, minden látottat hallottat pontosan jegyzőkönyvben rögzítettek. Az egybehangzó vallomások olyan lelkesedést váltottak ki a hívek körében, hogy a következő esztendőben, 1660. április 25-én letették a mai templom alapkövét. A XV. századi kegyzsobrot az eredeti tölgyfa törzsében őrizték, ám 1755-ben a kegyoltáron garmadában égetett gyertyák tüzet okoztak, csak a kegyzsobrot sikerült megmenteni. Ekkor fémből készült fatörzs utánzatba került a Pieta, és a fényjelenségek emlékére a hívek jámborsága barokk fénykoszorúval övezte azt. A felvilágosodott II. József és liberális udvari tanácsosai tiltották az ide vezetett zarándoklatokat, de a népi áhítat kitartónak bizonyult. Az angyali jelenésekkel megerősített, felülről jóváhagyott tisztelete a Fájdalmas Szűznek napjainkban is virágzik Maria Taferl zarándok szentélyében.

T. J.

Szűz Mária utánzása

Alszeghy Zoltán

Először is jusson eszünkbe, hogy mi keresztények mennyei Atyánk utánzására vagyunk hivatottak: hasonlóvá kell válnunk Hozzá, vagyis tökéletessé válnunk, amint Ő tökéletes (Mt 5,48).

Ami érthető

Ez teljesen lehetetlen lenne, ha Isten rejtve maradna káprázatos, megközelíthetetlen ragyogásában (vö. 1Tim 6,16). De ha Krisz-

tust látjuk, akkor látjuk az Atyát (Jn 14,9), ő „a láthatatlan Isten képmása” (Kol 1,15). Ezért számunkra az Atya utánzása Jézus követésében áll, és Jézus követése az utánzást is magában foglalja. Maga Krisztus kifejezetten követendő példaként állítja elénk életét: „Példát adtam nektek, hogy amint én tettem veletek, ti is úgy cselekedjétek” (Jn 13,15). Ezek a lábmosással összefüggésben mondott szavak kulcsként tárják fel előttünk Krisztus, Mesterünk életének mély értelmét. Nemcsak szavával, hanem egész létével tanít bennünket.

Érthető azonban, hogy akik a mennybemenetel után tértek meg az Evangéliumhoz, azoknak Jézus példája akit szerettek és akiben hittek anélkül, hogy látták volna (1Pét 1,8) már nem lehetett konkrét vezető a mindennapi életre. Ezeknek a keresztényeknek az apostolok élete volt mintegy gyakorlati illusztrációja Jézus életének. Pál, amint új keresztényeivel együtt élte mindennapi életüket, megmutatta, mi-
ben áll a keresztény élet. Meglepő gyakran buzdítja őket: „Legyetek az én utánzóim, amint én Krisztusé” (1Kor 11,1; vö. 1Kor 4,16); „hiszen tudjátok, hogy kell minket utánozni” (2Tessz 3,7); „kövessétek a példámat mindnyájan és nézzétek azokat, akik úgy élnek, ahogy példámon látjátok” (Fil 3,17). Dicséri a megtért keresztényeket: „az Úr és a mi utánzóink lettetek” (1Tessz 1,6)...

Ami kevésbé érthető

Kevésbé érthető, amikor a katolikus hagyomány a Szűzanya utánzására buzdít, és azt állítja: Jézus azért választott ilyen alá-
zatos és ilyen tiszta édesanyát, hogy az erény üdvös és szükséges mintaképét adja elénk. Gondoljunk csak Szent Bernátnak a megtestjesülésről szóló híres homiliájára. Hiszen valójában rendkívül keveset tudunk a Szűzanya életéről és viselkedéséről, mindenképpen sokkal kevesebbet annál, amit Jézus magatartásáról tudunk. Azonkívül azok az evangéliumi jelenetek, ahol a Szűzanya megjelenik, olyan egyedülálló szerepben mutatják őt, hogy közvetlenül nem utánozható, mert a mi konkrét helyzetünk egészen más. Mi nem kapunk angyali látogatást és nem állunk ott Jézus keresztje alatt...

A Mária-tisztelet említett oldalának igazi értelmét az tárja fel előttünk, ahogyan a liturgia buzdít Szűz Mária utánzására.

„Magunkhoz vettük, Urunk, az égi kenyeret: kérjük kegyelmedet, hogy mi, akik Szűz Máriát örvendezve ünnepeljük, Máriát követve

méltók legyünk üdvösségünk isteni művének szolgálatára” imádkoztat az Egyház (Szűz Mária első közös miséjében). „Ragyogd be szívünket a Szentlélek sugárzó fényével, hogy Szűz Mária példáját követve mindig a te akaratodat keressük és állítsuk életünk középpontjába” (Szűz Mária miséi 5., karácsonyi időben).

Abban az időben, amikor ezek és hasonló szövegek létrejöttek, már nem az volt a kérdés, hogyan viselkedjék gyakorlatilag a keresztyén: az egyházi hagyomány, ha szabad így mondani, már kidolgozta az Evangélium „használati utasítását”. De éppen a konkrét szabályok kodifikálásában leskelődött egy másik veszedelem: hogy a keresztyén elvész a gyakorlati előírások labirintusában, és úgy tekinti az Evangéliumot, mint valami új, bonyolult, aprólékos és elnyomó törvényt. A Szűz Mária utánzására szóló felszólításnak az a formája, amit az imént idézett liturgikus szövegekben találunk, nem minden részletében megállapított eljárásokra vonatkozik, hanem a lényegét jelzi: Krisztus követésének szellemét, vagyis készséget, hogy szolgálatába szegődjünk a megváltás titkának, amelyet az Atya akart, Krisztus valósított meg és a Lélek éltetett szolgálatába szegődjünk úgy, mint a Szent Szűz tette. Az Evangélium valóban arra szólít fel bennünket, hogy fogadjuk el ezt a szolgálatot a keresztyén élet formájaként („Íme az Úr szolgálóleánya!”), amelyet hitben kell megvalósítanunk („boldog vagy, mert hittél!”). Magában foglalja a sötétséget („nem értették meg ezeket a szavakat”), de ugyanakkor az örvendező elfogadást is („magasztalja az én lelkem az Urat!”) és a kinyilatkoztatott misztérium szerető szemléletét („Mária mind emlékezetébe véste szavaiukat, és szívében gyakran elgondolkozott rajtuk”). A Szűzanya utánzása éppen kevésbé „gyakorlati” jellegénél fogva segít meglátni azt, ami lényeges és mindenkor időszerű Krisztus követésében. Azt lehetne mondani, hogy a Szűzanya életének követésére szóló felhívás bár ez az élet külsőleg nagyon különböző a mienktől a keresztyén élet szívét jelzi, az alapvető állásfoglalást Isten mellett. Természetesen ez a választás mindig konkrét viselkedésben testesül meg (mint ahogy megsemmisül a vele összeférhetetlen konkrét viselkedéstől), de a konkrét magatartás csak külső megnyilvánulása: lényege, lelke, döntő eleme az élő hit, a lélekalakító önátadás, a szakadatlan párbeszéd. Könnyen lehetséges, hogy egyes hívők számára éppen az Evangéliumnak ez a magva Szűz Mária alakjában érthetőbbé válik,

mint Fiáéban. Hiszen Mária mindenestül emberi személy, aki csupán hitből élt, míg Jézus Isten volt, és azt tanította nekünk, amit látott (vö. Jn 3,11).

„Örömet adni”

Még egy másik hatása is van, ha a Szent Szűz alakját szemléljük, hogy keresztény életünket az ő példájához próbáljuk igazítani. Ezt nem mindig emelik ki eléggé.

Krisztus követése csak akkor lehetséges, ha a tanítvány örvendő szívvel fut célja felé. A „vidám adakozás” követelménye (2Kor 9,7) szükségszerű feltétel, hogy állandóan és szabadon tartassunk a keresztúton. Már most ha utánozni kívánunk egy vonzó példaképet, az nemcsak a teendők értelmi tudását foglalja magában, hanem még inkább annak fölfedezését, hogy az utánzás egyes töredékes, részleges szakaszainak is megvan az értelme, az értéke. Mint ahogy a természet szépségei vagy a zene örömmel tölti el szívünket és hálával a mindenképp Teremtője iránt, éppúgy a szep-lőtelen Szűz szemlélete is örömet ad. Nemcsak feledtetni velünk legalább néhány pillanatra a magunk és mások nyomorúságát, hanem megtanít, hogy úton vagyunk ezeknek a nyomorúságoknak a legyűrése felé, és mindig jobban be fogunk hatolni a vilá-gosságnak, összhangnak, szépségnek abba a birodalmába, amelyet a keresztény szemlélődés Mária életében fölfedezett. Amikor szemléljük benne annak ragyogó alakját, aki teljesen megfelelt a kegye-lem minden szólításának, könnyebben felbátorodunk, hogy ellene mondjunk a bűnökkel teli, magunk és mások vétkeiktől eltorzított „világ”-nak. És az a tény, hogy a törrel átvert szívű Édesanya (Lk 2,35) ugyanaz a Szűz, akit „boldognak hirdet minden nemzedék” (Lk 1,48), megérteti velünk, milyen szép és derűs dolog követni az Urat: a földi szenvedés útja, amelyen Jézus Édesanyját vezetni akarta, nem tör össze, nem tesz tönkre, mert kivirágzik rajta az eszkatológikus „boldogság”, amelyet Jézus Krisztusban már előre élvezünk.

Értelmileg a hívő tudja mindezt az Egyház evangéliumhirdetéséből. De a fogalmi tudásban soha sincs meg a látott valóság átütő ereje.

Még egy utolsó észrevétel. A Szűzanya igazi utánzása az, ha részt veszünk az üdvösség története során tanúsított magatartásában, vagyis annyit jelent, hogy osztozunk egy valóságos személy igazi,

ma is létező érzelmeiben. Ez az utánzás vagy inkább osztozás tehát ne észbeli magfontolásból és kifejezett elhatározásból származzék (bár természetesen az elmélkedés és elhatározás támogathatja). A Szűz Mária belső életében való részvétel önként fakadó, néha nem is tudatos gyümölcse annak, ha szemlélem magatartását, amely hitem szerint állandó, ma is ugyanaz.

Ennek az észrevételnek van egy jelentős következménye. Szűz Mária kultusza dicséret, kérés és utánzás együttvéve. Amikor a hívő nemcsak ajkával, de szívével is elmondja az Üdvözlégyet, nem egymástól elszigetelt, különálló részekről van szó, ahol az üdvözlést és csodálatot követi a kérés és alkalomadtán majd az utánzás is. Ha csodálattal köszöntöm azt, aki hitünk szerint példaképként és segítőként fordul felénk, maga ez a köszöntés kitarulás utánzásának és közbenjárásának. Ezért az Üdvözlégy, bár nyelvileg Szűz Máriához fordul, magában foglalja, hogy a Szűzanya magatartásában osztozva fordulunk Isten felé és őhöz imádkozunk. Amikor a hívő elmondja a Magnificatot, jobban dicséri Istent, mintha csak egyedül dicsérné: magáévá téve Mária szavait nem csupán utánozza az ő teológiai erényeit, hanem képessége szerint osztozik abban a hitben, reményben és szeretetben, amely Isten Anyjának szívét eltöltötte és ma is eltölti.

Az Úr angyalai

Éppen befejezted a cönákulumot e fiaimmal, akik oly drágák nekem, és szenvednek a megosztott és rendetlen viszonyok miatt, amelyben itteni Egyházam él.

Egyesítsd fájdalmadat az enyémmel és légy anyai jóakaratom kifejezője, amellyel reájuk tekintek, fogadom, megerősítem és vezetem őket.

Ne törődj azzal, hogy kevesen vannak és többnyire idősek és betegek, mert oly hűségesek és nagylelkűek, hogy megvigasztalják Szepőlötelen Szívem végtelen fájdalmát.

Ők az én legdrágább kincseim. Segítségükkel itt is számos fiam felel felhívásomra, tér be Szepőlötelen Szívem menedékébe. Ott neveltem őket ma Jézus és Egyháza iránti hősiességre!

Így ugyanazon a helyen, ahol Ellenfelem megkezdte az Egyház alatomos rombolását, válaszolok kihívására, és megalakítom seregemet.

A kicsinyek, a szegények, az alázatosak serege ez, akiket Szeplőtelen Szívembe gyűjtök, hogy megajándékozzam őket a bölcsesség lelkével, hogy vereséget szenvedjen azok kevélysége, akiket elcsábított a hamis tudomány, a nagyozolás és a hiúság szelleme.

Még ma is, e Művem által részesül az Úr tökéletes dicsőítésben a kicsinyek és a csecsemők ajkáról.

Veletek vannak az Úr angyalai is, királynőjük vagyok, és várják rendelkezéseimet, mert a Szentháromság Szeplőtelen Szívemre bízta az Egyház és a világ megújításának művét.

Szent Mihály az egész harcra kész, égi és földi seregem vezére. Szent Gábrriel mellettetek van, hogy Isten győzhetetlen erejével aján-dékozzon meg benneteket, és Szent Ráfáel meggyógyítja számtalan sebeteket, melyeket a nagy küzdelemben szereztek, ahová titeket bevetettek.

Érezzétek mindig magatok mellett Isten angyalait, és hívjátok őket gyakran segítségül, kérjétek oltalmukat. Nagy az erejük, hogy megvédjenek és hogy kimentsenek benneteket minden kelepceből, amelyet a Sátán állít nektek, aki az én Ellenfelem és a ti Ellenfeletek.

Oltalmuk most megerősödik, és ti különösen megérzitek, mert a nagy megpróbáltatás ideje elérkezett, és oly aggasztó korszakba készültök belépni, amilyen még eddig nem volt.

Úgy rendelkeztem, hogy mellettetek álljanak az Úr angyalai, akik megvédenek és irányítanak benneteket, hogy mindannyian megtegyétek azt amit Szeplőtelen Szívem diadala érdekében elhatároztam.

Szűz Mária üzenete Gobbi atyán keresztül, 1979. szept. 29. – Nijmegen, Hollandia

A lepantói győzelem

Török József, történész, teológus

Rózsafüzér Királynőjének ünnepén és havában érdemes föleleveníteni annak a tengeri csatának az emlékét, amely a kereszténység ellenségeként Európára támadó iszlám hadakat – legalábbis a Földközi-tengeren a hajóhadait – visszaverte és áttételesen ugyan, de előkészítette a hódoltsági Magyarország 115 évvel később bekövetkezett visszavételét. Hadtörténetnek tűnhetnek a következő sorok, ám a vég-

eredményt Szent V. Piusz pápa (1566-1572) a Szent Szűz közbenjárásának tulajdonította.

Az oszmán birodalom és Velence között kitört háború (1570) készítette elő azt a spanyol-velencei szövetséget, amely egyesítette a két tengeri nagyhatalom hajóhadát. Ehhez a flottához csatlakoztak a máltai rend hajói.

A szövetségesek parancsnoka Don Juan d' Austria volt és a több mint 300 hajóból álló hajóhad 80.000 fővel Messina kikötőjéből 1571. szeptember 16-án vágott neki a tengernek, kelet felé. Don Juan szeptember 26-án Korfu szigeténél tudta meg, hogy a török hajók a korintusi öbölben, Lepanto városa előtt várakoznak. A vezér a mielőbbi támadás mellett döntött és a hatalmas hajóhad 1571. október 7-én, szombat reggel 8 órakor sorakozott föl a tengeri csatához. Dél lett, mire a két hajóraj egymás közelébe került, harsonaszó jelezte a küzdelem kezdetét, ami négy órán át tartott. A csata egyik legvadabb küzdelme a balszárnyon zajlott, ahol a máltai hajók sorakoztak. Az Albírból érkezett kalózkodnak sikerült a lovagokat bekeríteni és közelharcra került sor, amelyben Pietro Giustiniani perjel, a máltai részleg parancsnoka is súlyos sebet kapott. A lovagok segítségére szicíliai hajók siettek, s így a rövid időre ellenséges vontatókötélre került máltai zászlóshajó megmenekült. A hajó nagyméretű lobogója azonban hadizsákmánnyá lett és a mecsetté alakított konstantinápolyi Hagia Sophia-templomban hirdette a máltai lovagok hősies küzdelmét, önfeláldozó bátorságát a közelharcban és az algíri harcosok vakmerőségét. A törökök 250 gályája negyven kivételével keresztény kézre került, a keresztények 15 gályát és 8000 embert veszítettek. A győzelmet az ágyúdörgés megszűnte jelezte. Az esti órában borzasztó vihar kezdődött és a győztes hajóhad megsemmisült volna, ha azt Don Juan nem irányítja gyorsan a petalai kikötőbe. A vihar 24 órán át tartott és a kikötőben tanyázó hajósok, katonák apokaliptikus látványnak lehettek tanúi: olyan sötét volt, hogy a villámok és az égő hajók fénye világította meg a sodródó roncsokat, a hullámok hánytávetette hullákat. A súlyosan megsérült hajókat ugyanis a csata végeztével a győztesek fölgyújtották. A csata idejében rózsafüzért imádkozó V. Piusz pápa örömeiben ünnepet rendelt el a Győzelmes Szűz Mária tiszteletére, amiből később a Rózsafűzér királynője ünnep lett. A lepantói győzelem véglegesen megtörte a török birodalom tengeri hatalmát.

A r ó z s a f ü z é r

A fájdalmas olvasó titkai

Amikor a fájdalmas rózsafüzért imádkozod, szembetalálsz magad Isten mérhetetlen szeretetével, mely világunkba lépve, a szenvedésben fejeződik ki. Sírj, ha megérinti szíved Isten jósága. Sírj, mikor rádöbbsz, mit művelsz bűneiddel. Sírj, csak sajnálatból ne tedd, mert az eltávolít Tőle. Jöjj gyakran, merítkezz gyakran szenvedése titkába, hogy igaz szeretetet tanulj! Nézz Máriára! Tanuld Tőle, miként szereti Jézust a tanítvány: együtt szenved Mesterével.

1. Aki érettünk vérrel verejtékezett

Nézd Jézust, amint a sziklánál térdel és imádkozik! „Virrasszatok és imádkozzatok!” Nem, nem Ővele virrasztasz most. A Pásztor egyedül vívja harcát. S nem is Őérette imádkozol. Magadért, hogy meg ne inogjon hited. A sötétség órája ez.

Szívszorító látvány: Mestered sír és könyörög. Véres verejték-csöppek gyöngyöznek homlokán: bűneink irtóztató valóságával kell szembesülnie. „Péter, alszol?” Igen, és alszik a többi is. Egészen magára hagyattatik, elárultatik és megtagadtatik. Hol van most Mária? Benn a városban. Virraszt és imádkozik.

Amikor kilépsz küzdelmes imádból, s kimondod: „legyen meg a Te akaratod” nem holmi fáradt beletörődés mondatja veled. Ez a szó a szeretet győzelme benned. A lélek megtalálta az erőt, mely egyedül képes engedelmességre bírni testet és szellemet.

2. Akit érettünk megostoroztak

Nézd az oszlophoz kötözött Jézust! A hús egysége szakíttatik most. A test kínjánál elevenebb azonban a lélek fájdalma. Atyától kapott teste, mit Isten Lelke szótt egybe Szeplőtelen Anyja méhében darabokra szakíttatik most.

Minden sértődött szó, minden zúgolódó gondolat: Krisztus mezítelen háttára mért megannyi ostorcsapás. Érted már, miért hullat véres könnyeket Mária? Minden viszály, békétlenség: ostorcsapás a szívére mert a Titokzatos Test szakíttatik.

Amikor nem szólsz vissza, nem őrzöl haragot szívedben, amikor megbocsátasz hevenhétyszer, ostorcsapások sebeit gyógyítod: az egységen munkálkodsz.

3. Akit érettünk tövissel koronáztak

Nézd a töviskoronás Jézust! Véres, összezúzott, leköpdösött arcát, nádszáljogarát kezében. Nézd meg Őt jól! „Kinek tartják az emberek az Emberfiát?” Nézd meg Őt jól! „Hát te, kinek tartasz engem?” Nézd meg Őt jól! A szíveddel nézd: „Íme a te Királyod!” A szíveddel nézd, mert az Ő országa nem evilágból való. Érted már? „Az én igám édes, az én terhem könnyű...” Érted már? A szíveddel nézd!

Mária a Királynő. Ha szíveddel nézed, fején láthatatlan töviskoronát vélsz fölfedezni. Mert minden Istentől kapott feladat kivirágzik majd az örökkévalóságban. Feltéve, hogy elfogadják.

Amikor kezded nyújtod rászoruló testvérednek, megsebez a szeretet. Láthatatlan, fénylő tövis égettetik szívedbe.

4. Aki érettünk a keresztet hordozta

Nézd a Jézus vállára tett gerendát! Sok hasonlót vitt már ácsműhelyébe. Útközben ha elfáradt, letette. Ez a fa viszont egészen más. Oly retentő nehéz, hordozni lehet csak, letenni nem – mert súlya a szívre nehezedik. Érezted már a bűn súlyát? Tudtad, hogy egy tiszta szívre micsoda súllyal nehezedik minden bűn, melyről tudomást szerez? Szeretett Istenét bántják! Érted már, mitől roskadozik keresztútján Jézus, s vele együtt Mária?

Nézd az ordító csöcseléket! Tudtad, hogy a szeretet szótárából hiányzik a kérdés, hogy „vajon érdemes-e?”

Amikor reggel fölveszed keresztet, sose kérdezd, hogy vajon érdemes-e? Mert az Ő nyomában lépdelsz, s lassan fölismered, szíved arra vágyik: mások terhét is magadra vehesd...

5. Akit érettünk keresztre feszítettek

Nézd a keresztre szegezett Jézust! Hallgasd fuldokló lihegését! Nézd ahogy elfolyik vére! Figyeld, amint fogatkozik benne az élet! Csöppenként, elhaló sóhajonként. „Hiszen ezért az óráért jöttem!...”

Egész életében közbenjárt, engesztelt, mentegette őket. Most sem tesz egyebet: „Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek!”

Mária ott áll és hallgat. Mi ez? Az anya gyötrelme? Talán vajúdás kínja? Vagy egységben átél szenvedés? Ez a fájdalom oly hatalmas, hogy már neve sincs. Körülöleli, elborítja egész lényét. Egyvalami fölött nincs uralma: az Igen most is ott világol szeplőtelen Szíve mélyén.

Amikor áldozni mégy, Jézus szavának engedelmeskedel: „Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre!” Ami annyit jelent, hogy vállald a megfeszítetést! S szeretetének tengerébe merítkezőn természetesnek találod, hogy meghalj Vele együtt te is. Így hal meg a régi ember minden szentáldozásban.

M.P.

Angyalainak parancsolt felőled

Aki a Magasságbelinek oltalmában lakozik,
s a Mindenható árnyékában marad, mondja az Úrnak:
„menedékem vagy és váram, Istenem, kibem bízom én”.
Mert ő szabadít meg a vadászok törétől és a rosszakaró beszédétől.
Vállaival beárnyékoz téged és biztos helyed lesz az ő szárnyai alatt,
pajzs és páncél az Úrnak hűsége.
Ne félj hát attól, ami éjszaka rettent, sem a nappal repülő nyíltól.
Sem a sötétben járó romlástól, sem a délidőben pusztító Gonosztól.
Ezren hulljanak el bár oldalad mellől és tízezen jobb kezed felől,
tehozzád azonban nem közelget.
Bizony meg fogod látni saját szemeddel,
meglátod a bűnösök fizetségét.
Mivelhogy az Úr a te menedékhelyed
és a Magasságbelit választottad oltalmadul,
azért veszedelem nem érhet téged
és csapás nem közelíthet a te hajlékodhoz.
Mert angyalainak parancsolt felőled,
hogy megőrizzenek téged minden utadon.
Kezükben hordoznak téged, hogy kőbe ne üssed lábadat.
Kígyókon és skorpión járhatsz, eltiprod az oroszlánt és a sárkányt.
„Megmentem őt, mert ragaszkodik Hozzám,
főlemelem őt, mert ismeri az én Nevemet.
Hozzám kiált, és én meghallgatom őt,
a szorongatásban vele vagyok,
megmentem és megdicsőíttem őt.
Betöltöm őt hosszú napokkal
és Üdvösségemet megmutatom neki.”

(Zsolt 90)

Spirituális támogatók: fr. Barsi Balázs OFM., Gyulai Oszkár,

P. Jáki Teodóz Sándor OSB., Katona István, Regőczy István és Török József.
Teológiai lektorálta: fr. Barsi Balázs OFM.

Tartalomjegyzék

Columba Marmion: A megtestesült Ige anyja	1
Tóth Tihamér: Mária a fájdalmak útján	2
Jacopo da Todi: Himnusz a Fájdalmas Anyáról.	5
J.H. Newman: Mártírok királynője	7
A Szent Kereszt	7
Kovács Ervin: Fiad vére felkiált hozzád, Urunk	8
Perger Gyula: Ajándék és titok	10
Barsi Balázs ofm.: A szeretet öröme	13
XXIII. János pápa: Az arkangyalokról.	17
Mária kegyhelyek	
Alsószentiván.	19
Maria Taferl	19
Alszezgy Zoltán: Mária utánzása.	20
Gobbi atya: Az Úr angyalai	24
Török József: A lepantói győzelem	25
Rózsafüzér	
A fájdalmas olvasó titkai	27

A Szerkesztőség címe:
1539 Budapest, Postafiók 638.

A lappal kapcsolatos bármilyen észrevétellel, javaslattal forduljon a lap szerkesztőségéhez!

Felelős szerkesztő: Jánossy Gábor

Készült a Co-Print Kft. nyomdájában
Felelős vezető: G. Diviaczky Klára

A hátsó borítón:
Maria Taferl – kegyeszobor

A Tengernek Csillaga folyóirat megrendelhető a Stella Maris Alapítvány postafiók címén, megvásárolható templomokban vagy a Ferenciek terén.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.

Kiadja a Stella Maris Alapítvány
A Stella Maris Alapítvány
bankszámlaszáma: ABN-AMRO
Bank
10200885-32621031-00000000

ISSN szám: 1416-8243